"תאיר נרי"

בנשיאות הרב ניר בן ארצי שליט"א

חג שמח!

בס"ד, גליון מס' **24**

שבת סוכות ט"ו בתשרי תש"ע

נקודת אור - הרב אמיר בן דוד שליט"א

חג הסוכות - חג האחדות

חג הסוכות מיוחד במצוותיו. הנה במצוות הישיבה בסוכה, בכל גופו של האדם מתקיימת המצווה, וכדומה לטבילה במקווה ולמצוות ישוב ארץ ישראל, ועל זה אמר הגר"א שזה רמוז בפסוק "ויהי בשלֵם סוכו ומעונתו בציון". כמו כן למצוות הסוכה אין הגבלת זמן ואדם יכול לקיימה כל שבעת הימים בכל רגע מֵעשרים וארבע שְׁעות היממה. בנוסף לכך ישנם מצוות לקיחת ארבע מינים ונטילתן, ומצוות השמחה בחג כמו שנאמר: "ושמחת בחגך... והיית אך שמח" (דברים טז, יד-טו), ואף שגם בחג שבועות נאמר: "ושמחת לפני ה' אלוקיך", אך בחג הסוכות הדגש הוא ושמחת בחגך- בחג עצמו. בנוסף לכל זאת יש כמובן גם מצוות העלייה לרגל, המשותפת לכל שלושת הרגלים.

מה משותף למצוות אלו? בהתבוננות במצוות הנ"ל נראה שמילת המפתח היא **אחדות**. הגמרא דורשת את הפס': "בסוכות תשבו שבעת ימים, כל האזרח בישראל ישבו בסוכות" (ויקרא כג, מב). "מלמד שכל ישראל ראויים לישב בסוכה אחת" (סוכה כז:). המילה **סוכות** בתורה היא בכתיב חסר "סכת" - ומכאן הדרשה שראויים כל ישראל לישב בסוכה אחת. אמנם זה יתכן רק אם יהיו עם ישראל מאוחדים כאגודה אחת כנאמר "כל האזרח". כלומר כולנו אזרחים ואף אחד לא יכול להשתרר על השני ולא יכול לבטלו. אותו עניין מצוי במצוות נטילת ארבעת המינים. הרי כדי לקיים מצוות ארבעת המינים צריכים את כל הארבע מינים: אתרוג, לולב, הדס וערבה, שכידוע הם מסמלים את כל חלקי עם ישראל, ולא ניתן לקיים את המצוה ללא אחד מארבעת המינים (כמובן שאנו מדברים על מינים כשרים ולא פסולים). בכל המחנות והקבוצות המתאבקות ביניהם היום בתוך עם ישראל, צריכים אנו תמיד לזכור, שאין אנו יכולים לוותר על שום מחנה, כולנו **יחד** עם ישראל, ואם יחסר חס ושלום מין אחד מארבעת המינים - אין אנו יכולים לקיים את המצוה!

אמנם, גם מיוחד הוא חג הסוכות שהוא כנגד ענני הכבוד, שהקיפו את עם ישראל ביציאת מצרים. ועל כך אומר "בעל הבני יששכר", רבי צבי אלימלך מדינוב זצ"ל, שכמו שענני הכבוד פלטו את הערב רב, כך מצוות הסוכה שייכת רק לעם ישראל ולא לערב רב שהם המנסים לגרום לפרוד ומחלוקת בתוך עם ישראל.

שורש האחדות - בכולנו נשמה אלוקית

אם כן, כיצד מגיעים לאחדות זו? ראשית, צריכים אנו להפנים כי **לכל אחד מעם ישראל** יש **נשמה** שהיא חלק אלוק' ממעל, וכמו שאנו מצווים לאהוב את ה' יתברך ואנו אוהבים אותו, צריכים אנו לאהוב כל יהודי שיש בו חלק אלוקי ממעל. שנית, צריכים אנו להיות מודעים לכך, כי מה שאין אנו אוהבים בשני, אלו הפגמים או המידות הרעות שאנו מוצאים אצלו. ואם הקב"ה הראה לנו שבחבר חסרון בדבר מסוים, עלינו להבין שגם בנו מצוי חסרון זה, שאחרת לא היה מראה לנו הקב"ה את החסרון אצל השני, כדברי הבעל שם טוב. וכמו שאנו רוצים שישפטו אותנו ברחמים וילמדו עלינו זכות, כך צריכים אנו לדון את חברנו לכף זכות.

מתוך אחדות זו, בוודאי שנגיע לשמחה אמיתית של חג הסוכות. כמה יפה ושמח לראות מעגלי ריקודים בכותל או בחצרות חסידים של שמחת בית השואבה, או בכל מקום אחר, כאשר במעגל אחד רוקדים יחד חסידים, ליטאים, עדות מזרח, כיפות סרוגות למיניהם, חוזרים בתשובה, ומי שמתקראים חילונים. ניתן להרגיש שהשמחה היא לא רק בארץ אלא גם באויר! מלאכים שמחים איתנו, השכינה שמחה איתנו, במעגל אחד - כולם שווים, אין הבדלי מעמדות, הבדלי תפקידים וכדומה. וכך נהיה ראויים בעזרת ה' כל ישראל לישב בסוכה אחת, בסוכת דוד שתקום מנפילתה. אכי"ר.

בגליון השבוע

- מאמר מפי **הרב ניר בן ארצי שליט"א**
- סיקור כנס התעוררות **בין כסה לעשור תש"ע**
- **חיים ולדר** לבקש סליחה...
- סוכה או גן עדן? **סיפור לשבת**

"כי יצפינני בסוכה ביום רעה, יסתירני בסתר אוהלו" (תהילים כז, ה).
יש כאן רמז שבמצוות סוכה טמונה סגולה להינצל מכל דבר רע חלילה.
אם נגזרה על האדם גזירה שאינה טובה,
ה' מצפינו בסוכה ובזכות זה הוא ניצל.
(בני יששכר)

להדר
זו הזכות שלך!
תפילין בית אל
1-800 תפילין
www.tefillin.co.il
02-9975158 | 1-800-795554

ברכות לראש צדיק
מורנו ורבנו
הרב ניר בן ארצי שליט"א
יקבל את המוני בית ישראל
בסוכתו לברכה,
אי"ה ביום ראשון ט"ז בתשרי תש"ע
א' חוה"מ סוכות (4.10.09 למניינם)
החל מהשעה 10:00 ועד 18:00
במושב תלמים
מצוה להקביל
פני רבו ברגל
ברוכים הבאים!

בס"ד
הישיבה הגבוהה
"רינת ישראל" בתלפיים
בראשות
הרב דוד דרשן הכהן שליט"א
מחדשת את פניה
בשנת הלימודים תש"ע
לפרטים: 054-9900574

כנס התעוררות
בין כסה לעשור תש"ע

כנס ההתעוררות נערך במושב תלמים, בהשתתפות מוסדות התורה של עמותת "תאיר נרי", במעמד מורנו הרב ניר בן ארצי שליט"א נשיא המוסדות, הרה"ג הרב אליהו אברג'ל, הרב אילן ספרא, ראש הישיבה הרב דוד דרשן הכהן, וראשי בתי המדרש בארץ.

את הכנס פתח אב בית הדין של ירושלים ורב שכונת בקעה הרה"ג הרב אליהו אברג'ל שליט"א ואמר על הפסוק "האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי" וכי השמים שומעים? הארץ שומעת? אלא הגאון בעל בן איש חי ע"ה מסביר כך: יש גמ' במסכת סנהדרין. בה מסופר כי שאל אנטונינוס (שהיה מושל בארץ מטעם הרומאים) את רבי. לכאורה האדם יכול לעשות מה שהוא רוצה בעולם הזה וכשיגיע למעלה, הוא יכול לפטור את עצמו ולומר - הגוף עשה, והגוף יאמר - גוף בלי נשמה הוא כלום - לכן הנשמה אשמה, כל אחד מאשים את השני וכך יפטרו שניהם מן הדין. אמר לו רבינו הקדוש, אמשול לך משל. למה הדבר דומה, למלך שבנה ארמון ופרדסים סביב לארמון, רצה להעמיד שומרים על הפרדסים. החליט המלך להעמיד שני שומרים - אחד מהם עיוור, ואחד פיסח. וזאת מדוע? כיוון שאין חשש שהעיוור יתאווה לגנוב מפירות הפרדס, כיון שאינו רואה את הפירות, ואילו השני הפיסח, אינו יכול לעשות כלום עם תאוותו. וכך אם יבוא גנב לפרדס - שניהם יצעקו ואז הגנב יברח. יום אחד המלך הגיע לפרדס לבדוק וראה שאין כלל פירות על העצים, שואל המלך את השומרים: היכן הפירות שהיו על העצים? האם העזתם לגנוב אותם? אמר העיוור - איני רואה כלל את הפירות, הכיצד אגנוב? הפיסח אמר, איני יכול ללכת כיצד אגנוב? לקח המלך את הפיסח והרכיב אותו על כתפי העיוור ודן את שניהם יחד. כך ענה רבינו הקדוש לאנטונינוס, הקב"ה מרכיב את הנשמה והגוף יחד ודן את האדם. אומר על כך בעל הבן איש חי, **האזינו השמים** - זוהי הנשמה, **ותשמע הארץ** - זהו הגוף - כך מרכיב הקב"ה את שניהם יחד דן אותם. הקב"ה עשה איתנו חסד כאשר נתן לנו את יום הדין. ואי אפשר להתחמק מכך, וכך כתוב בפרשה: "צור ילדך תֶשי ותשכח אל מחוללך". הקב"ה נתן לנו שכחה כדי שנשכח את הצרות שעברו עלינו, אך לא נגד הקב"ה. הקב"ה נתן לך שכחה, אך אין להשתמש בשכחה נגד הקב"ה. אל תשכח את הקב"ה!

"שויתי ה' לנגדי תמיד"

כולם נדונו בראש השנה. וב"ה כולם כאן צדיקים ואין כאן עברות, ובמיוחד שאתם נמצאים במחיצת צדיק. אלא שעם כל זאת גם מעשים טובים - צריך לבדוק האם היו באמת טובים או שהם היו כדי להתפאר, כדי להתגאות - על כן יש צווי כי על האדם למשמש במעשיו.כך גם מצאנו אצל פנינה. חנה אשר ילדה את שמואל היתה עקרה, ופנינה צרתה היתה מכעיסה אותה "וכִעסתה צרתה גם כעס בעבור הרעימה" - פנינה עשתה זאת לשם שמים, כדי שחנה תתפלל מעומק הלב ותפקד בבן, אך בגלל זה - כל ילד שנולד לחנה - נפטר ילד לפנינה. צריך ללמוד מכך שגם כשעושים לשם שמים, צריך לעשות זאת בלי לפגוע ולהכאיב לשני.

בסיום דבריו ברך הגאון הרב אברג'ל את הקהל בחתימה טובה, ואת מורנו הרב הצדיק, החסיד והעניו, הרב ניר בן ארצי שליט"א שימשיך להגדיל תורה ולהאדירה עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו.

הרב אילן ספרא דיבר על כך שאנו "ישנים בעמידה". אנו מרגישים וממששים את הגאולה, היא כל כך קרובה אך אנו ישנים. המקום שיכול להעיר אותנו, זה המקום הזה, וזה הרב היקר הזה, הרב ניר שליט"א. על כן הכנס הוא **כנס התעוררות**. הקב"ה מחזיר אותנו בתשובה, כמו שאנו אומרים בתפילה "והחזירנו בתשובה שלימה לפניך". "**לכל זמן**", ביהדות יש משמעות גדולה למספרים (7-**ז**, 40-**מ**, 50-**נ**). הקב"ה נתן לנו ארבעים יום לחזור בתשובה.

משה רבנו עלה בא' אלול וקיבל את הלוחות השניים בי' בתשרי, ארבעים יום. במספר ארבעים יש לידה והתחדשות. לוולד יש חזקה של עובר אחרי ארבעים יום. משה רבנו עלה ארבעים יום, עם ישראל ארבעים שנה במדבר, כנגד ארבעים יום של המרגלים. בשכר ארבעים פסיעות שהלכה עורפה עם נעמי, קיבלה את גוליית שהשכים והעריב ארבעים יום על מנת לבטל את עם ישראל מקריאת שמע, עד שבא דוד המלך ולימד מה זה ביטחון בה'. הכח של קריאת שמע ניתן רק לעם ישראל.

כאשר עם ישראל צועק "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד", הוא מסיר הרבה קליפות בעולם.

מורנו ורבנו הרב ניר בן ארצי שליט"א, אמר כי כדי לקבל את העתיד הטוב, צריך לשכוח את העבר. שהרי הקב"ה הוא טוב ומטיב, עושה רק טוב ולא רע, אלא שהאדם מביא את הרע על עצמו בהתנהגותו. וכדי לקבל טוב, עליו לשכוח את הרע ולהתנתק ממנו, כיון שטוב לא מתחבר לרע. על כן אדם צריך להתנתק מהמתחים, הכעס והעצבות השייכים לעבר ולהיות כלי נקי לקבל טוב. אם למרות הקשיים והסבל תהיה שמח ומשוחרר, תקבל הכל בקלות, תהיה בבטחון בבורא עולם - **הכל יפתח קדימה.**

הרב ברך את כל הקהל לשנה החדשה, והכנס נחתם בקבלת עול מלכות שמים.

עלון לילדים

מסביב לשלחן השבת

כָּתַב הָרַמְבַּ"ם בְּהִלְכוֹת לוּלָב: "אַף עַל פִּי שֶׁכָּל הַמּוֹעֲדוֹת מִצְוָה לִשְׂמֹחַ בָּהֶן, בְּחַג הַסֻּכּוֹת הָיְתָה בַּמִּקְדָּשׁ שִׂמְחָה יְתֵרָה... מִצְוָה לְהַרְבּוֹת בְּשִׂמְחָה זוֹ, וְלֹא הָיוּ עוֹשִׂים אוֹתָהּ עַמֵּי הָאָרֶץ... אֶלָּא גְּדוֹלֵי חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי הַיְשִׁיבוֹת... אֲבָל **כָּל הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים כֻּלָּם בָּאִים** לִרְאוֹת וְלִשְׁמֹעַ". הָרַמְבַּ"ם מְתָאֵר לָנוּ אֶת **שִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה**, שֶׁבִּטְּאָה אֶת אַחְדוּת עַם יִשְׂרָאֵל - הַמִּתְאַחֵד סְבִיב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

חז"ל בַּמִּדְרָשׁ מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ עַל מַשְׁמָעוּת מִצְוַת **אַרְבַּעַת הַמִּינִים**: "מָה **אֶתְרוֹג** זֶה יֵשׁ בּוֹ טַעַם וְיֵשׁ בּוֹ רֵיחַ, כָּךְ בְּעַם יִשְׂרָאֵל יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים.." **וּבַלּוּלָב** יֵשׁ טַעַם וְאֵין רֵיחַ - וּכְנֶגְדּוֹ יֵשׁ בְּעַם יִשְׂרָאֵל אֲנָשִׁים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם תּוֹרָה וְאֵין בָּהֶם מַעֲשִׂים טוֹבִים. **בַּהֲדַס** יֵשׁ רֵיחַ וְאֵין טַעַם - כְּנֶגֶד מִי שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם מַעֲשִׂים טוֹבִים לְלֹא תּוֹרָה. **וּבָעֲרָבָה** אֵין טַעַם וְאֵין רֵיחַ - כְּנֶגֶד אֵלּוּ שֶׁאֵין בָּהֶם תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים כְּלָל. "אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: יִקָּשְׁרוּ כֻּלָּם יַחַד, וִיכַפְּרוּ אֵלּוּ עַל אֵלּוּ". אַרְבַּעַת הַמִּינִים וַאֲגֻדָּתָם מְסַמְּלִים אֶת כָּל חֶלְקֵי הָעָם הַיְּהוּדִי, שֶׁרַק בְּאַחְדוּת גְּדוֹלָה וּבְאַהֲבַת חִנָּם יְכוֹלִים לְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם.

כָּךְ גַּם עַל **מִצְוַת הַסֻּכָּה** אוֹמֶרֶת הַגְּמָרָא (מַסֶּכֶת סֻכָּה): "'כָּל הָאֶזְרָח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסֻּכּוֹת' - מְלַמֵּד שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל רְאוּיִים לֵישֵׁב בְּסֻכָּה אַחַת".

אָנוּ רוֹאִים שֶׁבְּשָׁלֹשׁ הַמִּצְווֹת הַמֶּרְכָּזִיּוֹת שֶׁל חַג הַסֻּכּוֹת: שִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁיִּבָּנֶה בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, נְטִילַת אַרְבַּעַת הַמִּינִים וְהַיְשִׁיבָה בַּסֻּכָּה, חוֹזֵר הָעִקָּרוֹן הֶחָשׁוּב שֶׁל אַחְדוּת עַם יִשְׂרָאֵל - כְּאִישׁ אֶחָד בְּלֵב אֶחָד.

יְהִי רָצוֹן שֶׁנִּזְכֶּה - כָּל עַם יִשְׂרָאֵל - לְאַחַר הַכַּפָּרָה בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, לִשְׁאֹב מִשִּׂמְחַת חַג הַסֻּכּוֹת - "זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ", וּמִקְדֻשַּׁת הַסֻּכָּה, לְשָׁנָה שְׂמֵחָה וּמְבֹרֶכֶת.

"וּלְקַחְתֶּם לָכֶם... פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים, וַעֲנַף עֵץ עָבֹת וְעַרְבֵי נָחַל - וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי ה' אֱלֹקֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים"
(ויקרא כ"ג מ)

נאוה הערבה...

הַגַּנֶּנֶת תַּמִּי הָיְתָה מְסַפֶּרֶת: בַּסֻּכּוֹת מְצֻוִּים אָנוּ לָקַחַת אַרְבָּעָה מִינִים: **אֶתְרוֹג, לוּלָב, הֲדַס וַעֲרָבָה**. שְׁלֹשֶׁת הַמִּינִים הָרִאשׁוֹנִים חֲשׁוּבִים הֵם, יְקָרֵי עֵרֶךְ וְגַם מְחִירָם רַב. וְהַמִּין הָרְבִיעִי, **הָעֲרָבָה**, פְּשׁוּטָה הִיא וְקַל לְהַשִּׂיגָהּ מִשּׁוּם שֶׁהִיא גְּדֵלָה לְיַד כָּל נַחַל, מְחִירָהּ מוּעָט וְאֶפְשָׁר לְהַשִּׂיגָהּ בַּחֲצִי חִנָּם, קוֹטְפִים אוֹתָהּ בְּעֶרֶב הֶחָג וּמְזַלְזְלִים בָּהּ.

אַף הַחֲכָמִים, שֶׁהִמְשִׁילוּ אֶת אַרְבַּעַת הַמִּינִים לְסוּגִים שׁוֹנִים שֶׁל בְּנֵי אָדָם, זִלְזְלוּ בָּעֲרָבָה וְאָמְרוּ: הָאֶתְרוֹג - כָּמוֹהוּ כְּאָדָם הַמֻּשְׁלָם. שֶׁיֵּשׁ בּוֹ טַעַם תּוֹרָה, וְיֵשׁ בּוֹ רֵיחַ יִרְאַת שָׁמַיִם. הַלּוּלָב - כָּמוֹהוּ כְּאָדָם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ טַעַם. הוּא לַמְדָן וְתַלְמִיד חָכָם אוּלָם אֵין בּוֹ רֵיחַ, אֵינוֹ יְרֵא שָׁמַיִם. הַהֲדַס - כָּמוֹהוּ כְּאָדָם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רֵיחַ, יְרֵא שָׁמַיִם הוּא, אֲבָל אֵין בּוֹ טַעַם, אֵינוֹ תַּלְמִיד חָכָם וְאֵין בּוֹ טַעַם תּוֹרָה. וְהָעֲרָבָה - אֵין בָּהּ רֵיחַ... אֵין בָּהּ יִרְאַת שָׁמַיִם, וְאֵין בָּהּ טַעַם, אֵין בָּהּ מִלִּמּוּד הַתּוֹרָה.

הִצְטַעֲרָה הָעֲרָבָה וּבָכְתָה לִפְנֵי הַקָּבָּ"ה: "מִשּׁוּם שֶׁאֲנִי פְּשׁוּטָה וְדַלָּה, וּגְדֵלָה לְיַד כָּל נַחַל אֵין לִי עֵרֶךְ וְנִתָּן לְזַלְזֵל בִּי?!"

"חָלִילָה", עָנָה לָהּ הַקָּבָּ"ה, "עֶרְכֵּךְ אֵינוֹ פּוֹחֵת בְּשֶׁל פַּשְׁטוּתֵךְ, חֲשׁוּבָה אַתְּ לְפָנַי **בְּיוֹתֵר**, וּמִתְפָּאֵר אֲנִי דַּוְקָא בָּךְ, וְלֹא בָּאֶתְרוֹג, לוּלָב אוֹ הֲדַס. כַּאֲשֶׁר יוֹצֵא אֲנִי לִרְכֹּב בָּעוֹלָם - עָלַיִךְ אֲנִי רוֹכֵב, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר 'סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו')תהלים סח(וּבְנוֹסָף לְכָךְ קָבַעְתִּי יוֹם מְיֻחָד מִבֵּין שִׁבְעַת יְמֵי הַחַג רַק לָךְ, הֲלֹא הוּא יוֹם **הוֹשַׁעְנָא רַבָּה**. בְּיוֹם זֶה עוֹסְקִים כָּל בָּנַי רַק בָּךְ, וּבָךְ הֵם חוֹבְטִים אֶת שׂוֹנְאֵיהֶם".

נחש נחשל

הַמִּסְפָּרִים אֶחָד עַד שֶׁבַע - בְּחַג הַסֻּכּוֹת וְאַרְבַּעַת הַמִּינִים. מַה הֵם?

(לְדֻגְמָא: אֶחָד: הוּא הָאֶתְרוֹג)
כְּדַאי לְהֵעָזֵר בְּמִשְׁנָיוֹת סֻכָּה.

הפתרון מהשבוע שעבר:
וידוי

והזוכה:
אליגור פרץ - בת ים

את התשובות לחידה, יש לשלוח לפקס: 08-6610015
או בדואר אלקטרוני: tairneri@gmail.com

כותבי עלון ילדים: הרב ישראל שנהב, ירדן נאור, תהילה יפרת

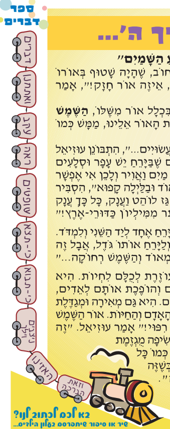

מה רבו מעשיך ה'...

"מְאוֹרוֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם"

עוּזִיאֵל צָעַד עִם אוּרִי שְׁכֵנוֹ בִּרְחוֹב, שֶׁהָיָה שָׁטוּף בְּאוֹרוֹ הַכָּסוּף שֶׁל הַיָּרֵחַ הַמָּלֵא. "וְואוֹ, אֵיזֶה אוֹר חָזָק!", אָמַר עוּזִיאֵל.

"אַתָּה יוֹדֵעַ עוּזִיאֵל, **לַיָּרֵחַ** אֵין בִּכְלָל אוֹר מִשֶּׁלּוֹ, **הַשֶּׁמֶשׁ מְאִירָה** עַל הַיָּרֵחַ וְהוּא מַחֲזִיר אֶת הָאוֹר אֵלֵינוּ, מַמָּשׁ כְּמוֹ מַרְאָה!"

"מְעַנְיֵן בִּכְלָל מִמָּה הַיָּרֵחַ וְהַשֶּׁמֶשׁ עֲשׂוּיִים...", הִתְבּוֹנֵן עוּזִיאֵל עַל הַלְּבָנָה וְהִרְהֵר. "קָרָאתִי פַּעַם שֶׁבַּיָּרֵחַ יֵשׁ עָפָר וּסְלָעִים כְּמוֹ בְּכַדּוּר הָאָרֶץ, אֲבָל אֵין עָלָיו מַיִם וַאֲוִיר וְלָכֵן אִי אֶפְשָׁר לִחְיוֹת עָלָיו. גַּם בַּיּוֹם חַם שָׁם מְאוֹד וּבַלַּיְלָה קָפוּא", הִסְבִּיר אוּרִי. "**הַשֶּׁמֶשׁ** הִיא בְּעֶצֶם כַּדּוּר גַּז לוֹהֵט וַעֲנָק, כָּל כָּךְ עֲנָק עַד שֶׁאֶפְשָׁר לְהַכְנִיס לְתוֹכָהּ יוֹתֵר מִמִּילְיוֹן כַּדּוּרֵי-אֶרֶץ!"

עוּזִיאֵל נִסָּה לְדַמְיֵן אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ אֶחָד לְיַד הַשֵּׁנִי וְלִמְדֹּד. "דַּוְקָא זֶה נִדְמֶה כְּאִלּוּ שֶׁלַּשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ אוֹתוֹ גֹּדֶל, אֲבָל זֶה בֶּטַח בִּגְלַל שֶׁהַיָּרֵחַ קָרוֹב אֵלֵינוּ מְאוֹד וְהַשֶּׁמֶשׁ רְחוֹקָה..."

"חָשַׁבְתִּי פַּעַם עַל זֶה שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ עוֹזֶרֶת לְכֻלָּם לִחְיוֹת. הִיא מְחַמֶּמֶת אֶת הַמַּיִם בָּאוֹקְיָנוֹסִים וְהוֹפֶכֶת אוֹתָם לְאֵדִים, שֶׁמִּתְקַבְּצִים בַּעֲנָנִים וּמוֹרִידִים גֶּשֶׁם. הִיא גַּם מְאִירָה וּמְגַדֶּלֶת אֶת הַצְּמָחִים, שֶׁמֵּהֶם נִיזוֹנִים בְּנֵי-הָאָדָם וְהַחַיּוֹת. אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ גַּם חָשׁוּב לַבְּרִיאוּת וּבַעַל סְגֻלּוֹת רִפּוּי!" אָמַר עוּזִיאֵל. "זֶה נָכוֹן", הוֹסִיף אוּרִי, "אַךְ זָכוּר, שֶׁחֲשִׂיפָה מֻגְזֶמֶת עֲלוּלָה גַּם לִגְרֹם לִכְוִיּוֹת! כְּמוֹ כָּל דָּבָר בָּעוֹלָם - זֶה טוֹב כְּשֶׁזֶּה בַּכַּמּוּת הַנְּכוֹנָה".

בא לכם לכתוב לנו?
שיר או סיפור שיתפרסם בעלון הילדים...
פקס: 08-6610015 דואר אלקטרוני: tairneri@gmail.com

הסיפור שלי

בנים לה' - חלק ב'

תַּקְצִיר: מַתָּן לֹא רוֹצֶה לָלֶכֶת לְבֵית הַסֵּפֶר, מְאוֹד קָשֶׁה לוֹ לְהִתְרַכֵּז בַּשִּׁעוּר, אַף עַל פִּי שֶׁהוּא מְנַסֶּה בְּכָל מְאוֹדוֹ, בְּכָל פַּעַם יֵשׁ מַשֶּׁהוּ אַחֵר שֶׁמּוֹשֵׁךְ אֶת תְּשׂוּמֶת לִבּוֹ. כַּאֲשֶׁר אִמּוֹ שׁוֹאֶלֶת אוֹתוֹ לָמָּה הוּא כָּל כָּךְ נִסְעָר הוּא מְסַפֵּר לָהּ מַה קָּרָה בְּמִגְרַשׁ בֵּית הַסֵּפֶר, שָׁם שָׁמַע אֶת חֲבֵרָיו צוֹחֲקִים עָלָיו, מַתָּן נִפְגַּע עַד עִמְקֵי נִשְׁמָתוֹ וּבָרַח מִבֵּית הַסֵּפֶר.

* * *

בַּהַתְחָלָה מַתָּן לֹא יָדַע לְאָן לָלֶכֶת, אַבָּא וְאִמָּא בַּעֲבוֹדָה, אָחִיו הַגָּדוֹל בַּצָּבָא, אֲחוֹתוֹ בָּאֻלְפָּנָא וְהַתִּינוֹק הַמָּתוֹק בַּמָּעוֹן... הוּא הָיָה כָּל כָּךְ עָצוּב וּמְאֻכְזָב מֵהַחֲבֵרִים שֶׁלּוֹ, הוּא צִפָּה שֶׁדַּוְקָא הֵם יַעַזְרוּ לוֹ בַּבְּעָיָה שֶׁלּוֹ, וּבִמְקוֹם זֶה הֵם לָעֲגוּ לוֹ מֵאֲחוֹרֵי הַגַּב.

לְבַסּוֹף מַתָּן הֶחְלִיט לְהִסְתּוֹבֵב בְּלִי מַטָּרָה וְלִרְאוֹת לְאָן רַגְלָיו יוֹבִילוּ אוֹתוֹ. לְאַחַר הֲלִיכָה אֲרֻכָּה בַּחֹם הוּא נִכְנַס לַמַּכֹּלֶת, כְּשֶׁלְּפֶתַע, הוּא נִתְקַל בְּגִילָה מוֹרָתוֹ. "מַתָּן, מָה אַתָּה עוֹשֶׂה מִחוּץ לְבֵית הַסֵּפֶר?" מַבָּט חָטוּף בְּמַתָּן, בְּפָנָיו הָאֲדֻמּוֹת, הָעֵינַיִם הַדּוֹמְעוֹת וּכְבָר הִיא הֵבִינָה שֶׁכַּנִּרְאֶה קָרָה לוֹ מַשֶּׁהוּ. מַתָּן שָׁתַק. "בּוֹא חָמוּד", הִיא חִיְּכָה אֵלָיו, "אֶקְנֶה לְךָ מַשֶּׁהוּ קַר לִשְׁתּוֹת וְנֵשֵׁב לְדַבֵּר קְצָת". עַל הַסַּפְסָל מִחוּץ לַמַּכֹּלֶת, מַתָּן לֹא מָצָא אֶת הַמִּלִּים לְסַפֵּר לַמּוֹרָה מַה קָּרָה לוֹ. אָז הוּא שׁוּב שָׁתַק. הַמּוֹרָה הִסְתַּכְּלָה עָלָיו בְּחִיּוּךְ וְאָמְרָה: "דַּע לְךָ, שֶׁתָּמִיד צָרִיךְ לִמְצֹא אֶת **הַדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה** לַעֲשׂוֹת אֶת הַדְּבָרִים, לִבְחֹר בְּחִירוֹת נְכוֹנוֹת". מַתָּן הִנְהֵן בִּשְׁתִיקָה. "אֶשְׂמַח תָּמִיד אִם תִּרְצֶה לְדַבֵּר אִתִּי, בֵּינְתַיִם, אֲנִי מְבַקֶּשֶׁת שֶׁתַּחֲזֹר לְבֵית הַסֵּפֶר".

כְּשֶׁמַּתָּן נִכְנַס לַכִּתָּה, הָיְתָה דְּמָמָה, אַף אֶחָד לֹא אָמַר מִלָּה. מַתָּן הִתְיַשֵּׁב בְּשֶׁקֶט, וְהֶחְלִיט לְעַצְמוֹ, אֲנִי בּוֹחֵר **בְּחִירָה נְכוֹנָה**, אֲנִי אֶתְנַהֵג יָפֶה. בְּאֶמְצַע הַשִּׁעוּר, מַתָּן קִבֵּל פֶּתֶק לַיָּד, הוּא פָּתַח אוֹתוֹ בִּזְהִירוּת, בִּפְנִים הָיְתָה מִלָּה אַחַת: **סְלִיחָה**. מַתָּן נִסָּה לַחְשֹׁב מִמִּי הַמִּכְתָּב כְּשֶׁלְּפֶתַע שָׁמַע אֶת הַמּוֹרָה: "מַתָּן, הַהִתְנַהֲגוּת הַזּוֹ לֹא מַתְאִים לְךָ", דְּמָמָה בַּכִּתָּה.

המשך בשבוע הבא אי"ה...

לאור ההלכה - מפסקי מרן הראשל"צ הרה"ג מרדכי אליהו שליט"א

מהלכות חג הסוכות

מצווה על האדם לטהר עצמו לקראת חג הסוכות, במִקווה, כעין מה שאמרו חז"ל שחייב אדם לטהר עצמו ברגל, וכן מצווה לרחוץ בחמין ערב החג. ומי שלא הסתפר בערב ראש השנה, יסתפר בערב חג. וכן הנוהגים לגלח, יעשו כן ערב חג שכן אסור להתגלח בחול המועד. (חגים פמ"ה, ח-י)

יש לאגוד את ההדסים והערבות עם הלולב בקשר גמור. היינו שני קשרים אחד על השני, ויהיו כולם אגודה אחת. משום זה אלי ואנווהו (שו"ע תרנ"א). ולרב משנה ברורה לא ניחא מה שמקילין לתחוב ההדסים והערבות לתוך "קושיקלך", ולפיכך ימשוך את המינים מתחת ל"קושיקלך" ושם יקשרם בשני קשרים. (שם יד)

קישוטי הסוכה הם חלק מהסוכה ואסורים בהנאה ומוקצים כל ימי החג. על כן טוב לעשות תנאי לפני כניסת החג ולומר "אני שם את הקישוטים בסוכה, אך אשתמש בהם בכל עת שארצה". ומכל מקום אע"פ שהתנה ישתדל לא להשתמש בהם. (שם טז-יז)

לכתחילה יש להדליק נרות בסוכה, כי זהו מקום הסעודה. אך צריך להיזהר להכין מקום שלא יכבו ע"י הרוח ולא יגרמו לשריפה, חלילה. (שם יט)

לדעת הרמב"ם והגר"א יש לברך "לישב בסוכה" כל עת שנכנס, אפילו שלא אוכל שם ויש הנוהגים כך. ויש מהאשכנזים שעל אכילת מזונות, מברכים "לישב בסוכה". אך יש האומרים שאין מברכים, אלא אם אוכל פת כביצה וכך נהגו . אך יש שמברכים על מזונות אם קובע סעודתו עליהם. על כן למעשה, אם אוכל מזונות ובדעתו לקבוע סעודה עליהם יברך ויהרהר שם ומלכות בליבו וכך יצא אליבא לכולי עלמא. (שם נ"א, טו-טז)

נערך בידי הרב טל חיימוביץ' - ר"מ בישיבת "רינת ישראל"

סיפור לשבת באדיבות צעירי אגודת חב"ד

סוכה או גן עדן?

חג הסוכות התקרב ובא, ובכל העיר ברדיצ'וב אין אפילו אתרוג אחד לקיים בו את המצווה. אין אתרוג לצדיק רבי לוי יצחק, ואין אתרוג אף לאחד מיהודי העיר.

עצוב היה רבי לוי יצחק וככל שהתקרבו ימי החג, העמיק צערו. שליחים נפוצו בכל הסביבה. ביקרו בכל השווקים, חיזרו על כל בתי היהודים באזור, ארבו בדרכים, אולי ייתקלו ביהודי הנושא עימו אתרוג לחג הסוכות. ואכן המאמצים נשאו פרי, נמצא יהודי שהיה בדרכו לביתו, ובידו, ממש לא ייאמן: אתרוג מהודר. ולא זו בלבד, ברשותו של היהודי גם לולב, הדסים וערבות. מי היה מעלה על דעתו מציאה מושלמת ונפלאה כזו?

בשמחה גדולה ביקשו השליחים מהיהודי למכור להם את האתרוג. הציעו לו מחיר גבוה ומפתה. אולם היהודי מסרב. האתרוג אינו למכירה. שלו הוא. גם הוא יהודי המחויב בנטילת ארבעת-המינים. לא הועילו הפצרות ותחנונים. השליחים ניסו לבקש שיואיל לפחות להתעכב בברדיצ'וב ולשהות עימם בימי חג הסוכות, כדי שיוכלו גם בני העיר לברך ולצאת ידי-חובת המצווה בזכות האתרוג היחיד שבידו. היהודי לא ניאות. מתגעגע הוא אל אשתו ואל ילדיו. זה זמן רב שנעדר מביתו ובדעתו לחגוג בחיק משפחתו. אך בני ברדיצ'וב לא ויתרו. במאמץ שכנוע אחרון התחננו בפניו: לכל הפחות ייכנס נא אל הצדיק רבי לוי יצחק, לזאת נענה היהודי.

"זכות גדולה נפלה בחלקך", ניסה הרבי לשכנעו. "כל הקהילה הגדולה תוכל בזכותך לקיים את המצווה החשובה!" אך היהודי בשלו: ברצונו לשוב לביתו ולעשות את החג במחיצת בני-משפחתו.

כשראה הצדיק שדבר לא יזיזו מדעתו, אמר לו: "אם תישאר כאן לחג הסוכות, אני מבטיח לך שתהיה איתי במחיצתי בגן עדן". להבטחה שכזו אי-אפשר לסרב. הבטחה מפורשת להיות בגן עדן יחד עם הצדיק רבי לוי יצחק! היהודי נענה ל'עִסקה' ונשאר בעיר. מפה-לאוזן עברה הבשורה, וכהרף עין שבה השמחה לשכון בלבבות היהודים המתכוננים לחג הממשמש ובא.

אחרי תפילת ערבית, בלילו הראשון של החג, סר היהודי האורח לעבר הסוכה הצמודה לאכסניה בה השתכן. הוא היה במצב-רוח מרומם מאוד. הכבוד הגדול שזכה לו מבני העיר והמחשבה על גן העדן המובטח לו סיפקו לו די והותר סיבות להיות שמח. בלב גדוש שמחה עמד להיכנס לסוכה ולקיים את מצוות הישיבה בסוכה. הפתעה מאוד לא נעימה ציפתה לו. בנימוס אך בתקיפות הסביר לו מארחו, כי הכול הוא יכול לתת לו, רק לא לשבת בסוכה. היהודי נדהם. "מה זאת אומרת?!" תמה, "אני רוצה לקיים את מצוות סוכה". אך המארח בשלו: אין הוא יכול לאפשר לו את הכניסה לסוכה. "מארח מוזר", חשב האורח בליבו ופנה לבית השכן. חשב לבקש מהשכנים להתארח בסוכתם. למרבה פליאתו, גם משפחה זו סירבה לפתוח בפניו את דלת סוכתה. תוצאות דומות השיג לתדהמתו הגוברת גם אצל יתר השכנים. אט-אט החל היהודי להבין שאין אלו סתם מקרים. הרבי, כך מסתבר, ציווה על בני הקהילה שלא יכניסוהו בשום פנים ואופן לסוכה. אך מדוע הוציא הוראה מוזרה כל-כך?!

למרבה פליאתו, גם משפחה זו סירבה לפתוח בפניו את דלת סוכתה. תוצאות דומות השיג לתדהמתו הגוברת גם אצל יתר השכנים. אט-אט החל היהודי להבין שאין אלו סתם מקרים.

מיואש ומבולבל כיוון פעמיו לעבר בית הצדיק. "האם כך משלמים לי עבור הטובה שעשיתי?!" קבל, "נעתרתי לבקשתכם ונשארתי כאן, במקום זר, במשך כל ימי החג במקום לבלות בנעימים עם משפחתי, על-מנת לזכותכם במצווה, ואתם מונעים ממני מצווה חשובה לא פחות, מצוות ישיבה בסוכה?!"

"זהו הדין", מרגיעו הרבי, "אם אין אתרוג - אין מברכים עליו. אם אין סוכה, פטורים גם מן החיוב לשבת בה". "אין סוכה?!", דברי הרבי הקפיצו את האיש. "הרי בעיר אלפי סוכות!"

"מה אפשר לעשות?", נענה הרבי באדישות מעושה. "רבי", זעק האיש בעיניים דומעות, "אנא רחם עלי ותן לי לשבת בסוכה. אני מוכן לתת את כל הוני כדי לא להפסיד את המצווה". "אם תוותר על ההבטחה שנתתי לך, בדבר חלקך בגן עדן, אתן לך מיד לשבת בסוכה", אמר הצדיק בקול שלוו ומתון.

היהודי האורח קפא על עמדו כשהוא נבוך. מלחמה פנימית קשה התלקחה בליבו. האם יוותר על ההבטחה הנפלאה רק כדי לקיים מצוות סוכה? ואולי כדאי לשלם את המחיר הגבוה, לוותר על הסוכה, כדי לזכות בגן עדן? ואז החליט. "רבי", אמר בקול בוטח ונחוש. "אני מוותר על הבטחתך. מה בצע לי בגן עדן אם אינני יכול לחיות כיהודי ולקיים את מצוות סוכה ככל עמנו בני ישראל. אנא הנח לי לקיים את מצוות סוכה"!

חיוך לבבי זרח על פניו של הרבי. "הנך מוזמן לסעוד עמנו בסוכה. ועכשיו אני שב ומבטיחך: מקומך בגן עדן שמור לך, עימי במחיצתי. לא רציתי שתזכה בגן עדן רק בזכות חושייך המסחריים. רציתי שתהיה ראוי לכך. ועכשיו, כשהוכחת מסירות-נפש על קיום מצווה, הינך ראוי באמת להיות עמי במחיצתי בגן עדן!"

"צדיק כתמר יפרח" - מדברי מורנו ורבנו הרב ניר בן ארצי שליט"א

ושמחת בחגך
מצוות השמחה בסוכות

התורה מצווה אותנו: "ושמחת בחגך אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך... והיית אך שמח" (דברים טז, יד-טו).

מצוות השמחה מקיפה את כולם, אותך, את משפחתך, וכמובן גם העניים שבסביבתך.

וצריך להבין מהי ההדגשה של השמחה דווקא בחג הסוכות? במהלך הימים הנוראים, ראש השנה, עשרת ימי תשובה ויום כיפור, היהודי חוזר בתשובה ומזדכך אך הוא מצוי בדאגה ובכאב על מצבו. ואז כאילו לפתע מגיע חג הסוכות. הסוכה הבנויה מחוץ לבית היא מציאות יותר רוחנית. היהודי יוצא מביתו הקבוע ומלא החומריות ושבעה ימים נמצא בסוכת ארעי רוחנית שהוא כנגד ענני הכבוד שסוככו על עם ישראל במדבר.

ממילא אז ודווקא אז יורד כח מיוחד ומשמח את כל עם ישראל, וכאשר עם ישראל שמחים ומאושרים, הנשמה שהיא חלק אלוק ממעל וכן הרוח, מתחברים לגוף והאדם מצוי בשלמות.

בשבעת ימי החג הקב"ה מתחבר לעם ישראל. וזה כי לאחר יום הכפורים עם ישראל הזדכך ונטהר, וירדו ממנו הרבה קליפות וכך קל לו יותר להתחבר לקב"ה בחג הסוכות. ממילא אז ודווקא אז יורד כח מיוחד ומשמח את כל עם ישראל, וכאשר עם ישראל שמחים ומאושרים, הנשמה שהיא חלק אלוק ממעל וכן הרוח, מתחברים לגוף והאדם מצוי בשלמות. או אז הקב"ה מרגיש את השמחה של עם ישראל ושמח יחד איתם.

האושפיזין בסוכות

הקב"ה שמח עם כל יהודי ששמח. כאשר יהודי עצוב, הנשמה והרוח מתנתקים ממנו והקב"ה מרגיש את הצער של יהודי שאינו שמח. אהבת ה' יתברך את עם ישראל, היא אהבה גדולה מאוד. ועל כן כואב לקב"ה כאשר יהודי עצוב ואינו מחובר אליו. כואב לבורא יתברך לראות שחלק מילדיו עצובים וחלקם שמחים. הוא רוצה לראות את כולם שמחים, ועל כן טוב להזמין אורחים בחג הסוכות.

החיוב והשמחה בקבלת האורחים לסוכה, פותחים את הלבבות ומסירים את העצבות. כמו כן מעלה גדולה היא לתת צדקה ותרומות לעניים, במיוחד לקראת חג הסוכות, כדי שלא תהיה שום משפחה עצובה או נזקקת לכסף ואוכל. הרי עם ישראל ערֵבים זה לזה, ועל כן כאשר הם עוזרים זה לזה, תורמים, נותנים צדקה או מלווים זה לזה, כדי שגם משפחות שאין להם ממון, יוכלו לקיים את החג לא מתוך מחסור. אז הם שמחים, וכששימחת את ילדיו של הקב"ה, שימחת את הקב"ה ששמח לראות את כל ילדיו שמחים.

על כן, כל מי שנותן צדקה לעניים, במיוחד לקראת החג, מציל נפש מישראל, והקב"ה במידה כנגד מידה מברך בברכה גדולה, ועוזר מגן ומושיע.

על כן, כל מי שנותן צדקה לעניים, במיוחד לקראת החג, מציל נפש מישראל, והקב"ה במידה כנגד מידה מברך בברכה גדולה, ועוזר מגן ומושיע. זוהי גם הסיבה שיש לבעל מצווה לקנות לאשה ולילדיו דברים המשמחים אותם.

יהי רצון שנזכה לשמח ולשמוח בדבקות חברים ודבקות בקב"ה, ומתוך כך נזכה לשמח בשמחת מלך המשיח שיתגלה במהרה וברחמים.

למעוניינים בפגישה עם הרב ניר בן ארצי שליט"א להתייעצות וברכה
ניתן להתקשר לטל' 1-599-599-590 בין השעות 10:00 ל-15:00 בימים א'-ה'

צוהר לתיבה - ר' חנן חסן

מה לחג הסוכות בחודש תשרי?

התורה מנמקת את מצוות הישיבה בסוכה, "למען ידעו דורותיכם כי **בסוכות** הושבתי את בני ישראל בהוציאי אותם מארץ מצרים". לכאורה, עיתויו של החג אינו תואם לכתוב, שהרי ישיבתם של בני-ישראל בסוכות היתה מיד עם צאתם ממצרים, במקום הקרוי **סוכות**. לפי דעה אחרת, **הסוכות** הן **ענני הכבוד** שהקיפו אותם וסוככו עליהם, וממילא מדובר בכל משך שהייתם במדבר. יוצא אפוא שלכל הדעות, אין המדובר בתשרי דווקא. מדוע אם כן, נקבע החג בחודש זה?

מהותו של חג הסוכות היא **השמחה**, כפי שהתורה מצווה אותנו לגביו, "**ושמחת בחגך**...והיית אך **שמח**" וכפי שהדבר משתקף בתפילת החג ובקידוש, בהם הוא מוזכר כ"זמן **שמחתנו**". ומה **לשמחה** זו ולסוכות? חג הסוכות מייצג את השמחה שבהשלמת המטרה של יציאת מצרים. בפסח יצאו ממצרים, אך עדיין היו ירודים מבחינה רוחנית, ללא תורה ומצוות.

בשבועות נפתח אומנם התהליך של מתן-תורה, אך הלוחות הראשונים שוברו בשל חטא העגל, ולכן גם שמחה זו חסרה. ביום הכיפורים משה רבינו שב עם הלוחות בידיו, אך כאשר עומדים לחשוף לאור גדול, מי ששהה בחשיכה לתקופה ארוכה, יש לבצע את החשיפה בהדרגה ולסוכך עליו מפני סינוור, העלול להסתיים בעיוורון חלילה.

הסכך של **הסוכה** נועד **לצמצם** את החשיפה לאורה של השמש וכדי שהסוכה תיחשב כשרה, צריך "שתהא **צילתה** מרובה מחמתה". מדוע רמת ה"**הצללה**" כל כך חשובה, ובפרט כשאור השמש פוחת והולך? לפי פנימיות, אור השמש משמש גם כמשל, לאורות רוחניים גבוהים מאוד, המקיפים וסובבים אותנו בהיותנו בסוכה. ניתן להבהיר זאת, באמצעות סיפורו של משה רבינו שביקש מהקב"ה "הראני נא את כבודך". בתשובתו מבהיר לו הקב"ה, "כי לא יראני האדם וָחָי" ומציע לו להסתפק בראיית חלק **מצומצם** מה**זיו** ומה**הארה** האלוקית, "וראית את אחורָי ופָנַי לא יֵרָאו". וכיצד ייעשה הצמצום? ע"י הסיכוך, סינון האור ומינונו לרמה שלא תפגע במשה, "**ושכותי** (=**וסכותי**) כַפי עליך עד עברי". באותה מידה, אילו נמצאנו במחיצת האורות הגבוהים והחזקים **שבסוכה**, אך מחוצה לה, היינו עלולים להינזק בהעדר כלי קיבול מתאימים. הסוכה באמצעות המסנן (**הסכך**), מאפשרת לנו לקבל מאורות אלה, אך במידה הנכונה לנו ומיטיבה איתנו.

משמעותו של שורש זה היא ראייה רוחנית ומוגנת, מבעד לאורות גבוהים, כפי שאנו מוצאים בשרה אמנו, הנביאה, שלפי חז"ל נקראה יִסְכָּה, משום "שהיתה סוכה ברוח הקודש".

כעת ניתן לגלות שורש רוחני חדש, ס.כ.ה, למילה **סוכה**. משמעותו של שורש זה היא ראייה רוחנית ומוגנת, מבעד לאורות גבוהים, כפי שאנו מוצאים בשרה אמנו, הנביאה, שלפי חז"ל נקראה יִסְכָּה, משום "שהיתה **סוכה** ברוח הקודש".

חג הסוכות מייצג למעשה, את **שמחת הכלולות** של הקב"ה וכנסת-ישראל הנערכת **בסוכה**, ובאה לידי ביטוי **בקבלת** התורה, המאור הגדול שהוריד משה ביום הכיפורים, ונמשכת בחגיגה/הארה גדלה והולכת עד **לשמחת-תורה**.

חכמת חיים - מתוך "עצות מהחיים" - מאת חיים ולדר

חודש הרחמים והסליחות

אחת השאלות שאני ממליץ תמיד לשאול בבירורי שידוכין היא: האם הוא/היא יודעים לסלוח?

השאלה נראית פשוטה, ולכאורה התשובה עליה: "כן, בוודאי", אולם עם קצת לחץ על הנשאל, אתה מקבל תמונה מסוימת על אופיו של אדם. אדם נורמלי שנעשה לו עוון, ואפילו עוול גדול, מתרצה כאשר עושה העוולה יתנצל בכנות ויבקש "סליחה". רובם של בני האדם יתרצו עם הסליחה הראשונה. יש שיעשו פרצוף כעוס ויאמרו: "אבל למה לא חשבת על זה לפני כן?" זוהי תגובה לגיטימית. המתנצל שוב יבקש "סליחה", והעניין יסתדר. יש שיתרצו רק ב"סליחה" השלישית.

מנקודה זו ואילך נמצאים מיעוטם של בני האדם. הם מסרבים לסלוח. הם נשארים "קשוחים". מאנשים אלה צריך להיזהר כמו מאש. אדם שאינו סולח הוא אדם בלתי נוח, אדם בעייתי שעלול לסחוב סכסוך פעוט למשך חודשים. הוא עלול להתגלות כאדם קשה ובלתי מתפשר, שיתקשה להסתדר עם רעייתו ועם ילדיו.

אדם נורמלי אמור לסלוח כשמבקשים ממנו סליחה בצורה כנה ואמיתית (איני מתייחס ל'סליחה' מתוך זלזול או בלית ברירה ובחצי פה), גם כאשר מדובר בעוול גדול מאוד. "סליחה" היא מילה האמורה לרכך את לבו של מי ששומע אותה, ואם היא אינה מרככת, צריך לבדוק אחד מהשניים - או שלא נאמרה בכנות או שלבו של האדם קשה ואינו מתרכך. עד כאן עניין ה"סליחה" הפשוטה שאנו מכירים.

יש לי חידוש קטן: "סליחה" כבקשה מהווה רק נתח קטן מהמושג הגדול שנקרא "סליחה". מיהו אדם סלחן? האם מי שמתרצה כאשר מבקשים ממנו סליחה יכול להיחשב סלחן? ממש לא! אדם שאינו מגיב לבקשת סליחה, הוא נכה רגשית. אדם שמגיב - הוא אדם רגיל ונורמלי, אך עדיין אינו ראוי לתואר "סלחן".

מיהו אדם סלחן? האם מי שמתרצה כאשר מבקשים ממנו סליחה יכול להיחשב סלחן? ממש לא! אדם שאינו מגיב לבקשת סליחה, הוא נכה רגשית. אדם שמגיב - הוא אדם רגיל ונורמלי, אך עדיין אינו ראוי לתואר "סלחן".

"סליחה" היא דרך חיים. היא מושג שאנו נזקקים לו כדי להלך עם בני אדם, כדי לקבל את הזולת כמו שהוא וכדי להשלים עם העובדה ש"כשם שפרצופיהם אינם שווים כך אופיים ודעותיהם". אדם שעשה עוול צריך לבקש סליחה. ומה עם אדם שלא עשה עוול, אך אופיו אינו מוצא חן בעיניך? מה אם צורת התנהגותו של חברך אינה מקובלת עליך? הוא לא עדין, הוא מרושל וממש לא מביא לך כבוד?

ומה אם לבן/בת הזוג יש חולשה מסוימת שלא ניתנת לשינוי, או ניתנת לשינוי בקושי רב שהם אינם יכולים לעמוד בו? ומה אם בן/בת הזוג מתנהגים בחברה בצורה שאתם רואים אותה כמביישת אתכם, וכשאתם מעירים להם, הם אפילו אינם מבינים מה אתם רוצים, וודאי שאינם יכולים לשנות זאת? ומה אם חבר מעמיד אתכם במצב בלתי נעים באופן קבוע בשל פליטות-פה ושטויות שהוא משפיע מידי פעם, ואגב, הוא עצמו רואה בהם דברי חוכמה נדירים ומשובחים?

ובנוגע לדברים שממש לא יכולים להשתנות: מראה של בן/בת זוג, משפחתו/ה הרוסה של חבר/ה, מורים/ות שפשוט לא מלהיבים/ות, חבר לחדר בישיבה שמשתדל, אך לא יכול למנוע את הריח הרע שנודף מגרביו או מפיו, חולשות שונות של הקרובים לנו, נטייתו של חבר או בן זוג לדבר יותר מידי, לאכול יותר מידי, להתלונן יותר מידי או לעניין פחות מידי.

אין זו חוכמה "לסלוח" כאשר מבקשים ממך סליחה. החוכמה היא לסלוח לחולשות, לרגשות, לבעיות, לאופי בלתי נוח, לאישיות בלתי נעימה, לרגעים מעוררי גיחוך או כעס, למעידות ולנפילות שעליהם איש אינו מבקש ממך סליחה אך אתה רותח עליהם - אז נמדדת כמות הסלחנות המצויה באדם. אדם "נוח" הוא האדם שסולח לחולשות, שסולח לאופיים השונה של בני האדם. "בוס נוח" הוא בוס שיודע להבדיל בין עובד שמזלזל לבין עובד שמתייגע ונכשל. הראשון זקוק לטלטול, השני זקוק לעידוד וסליחה.

מורה טוב הוא המורה שיודע לסלוח על דברים שאין לתלמיד שליטה עליהם, ולהתמקד בדברים היכולים להשתנות. 'בן זוג נוח' הוא בן הזוג שיודע לקבל את השוני של בן זוגו, לקבל את החולשות שהוא אינו יכול לשנות, לסלוח למראה, לאופי השקט או הרועש ולסלוח לנוכח המציאות שאינה מאירת פנים.

קדושים תהיו - הרב עמרם אדרעי שליט"א

המשך הלכות חלב - חלק ב'

(עפ"י הספר: מדריך לכשרות המזון)

חלב ובשר: אסור מן התורה לבשל בשר בחלב או לאכול בשר עם חלב יחד או ליהנות מתערובתם, שנאמר בתורה בשלושה מקומות: "לא תבשל גדי בחלב אמו" (שמות כג-יט, לד-כו ודברים יד-כא).

וכן אסרו חז"ל תערובת בשר וחלב אפילו ע"י בליעת הכלי בלבד, כגון כלי שבושל בו חלב, אסור לבשל בו מאכל של בשר או להיפך. שטעם החלב הנבלע בכלי נפלט לתוך מאכל הבשר ונותן בו טעם ואוסרו. ולכן עפ"י הדין יש לייחד שני מערכות כלים לבישול ולאכילה אחת לחלב ואחת לבשר. והוא הדין שיש להפריד בשטיפת הכלים בכיור או במכונת הדחת כלים בין כלי חלב לכלי בשר. וכן אין לאפות או לצלות באותו תנור מאכלי בשר ומאכלי חלב. כמו כן החמירו חז"ל באכילת חלב אחר בשר, שאם אכל בשר או תבשיל שנתבשל עם בשר, אסור לאכול יחד איתו או אחריו מאכלי חלב, ויש להמתין שש שעות מעת סיום אכילת הבשר, ואח"כ יאכל את מאכלי החלב, כי הבשר משאיר טעם בפה לזמן ארוך ואין לאכול חלב ומוצריו עד כאמור לאחר שש שעות שאז שיערו חז"ל, נגמר טעם הבשר בפה. אך אם אכל חלב ומוצריו בזה הקילו חז"ל שאחרי שגמר לאכלם, ורוצה לאכול מאכלי בשר, יוודא שפיו נקי משיירי חלב ומוצריו או שוטף את פיו ומנקה שיניו וידיו ומותר לו לאכול מאכלי בשר, כי החלב נמס ואינו משאיר טעם בפה. אבל לא יאכל מאכלי חלב באותה סעודה שאוכל בה מאכלי בשר, אלא יפסיק בין סעודה לסעודה וינקה השולחן משיירי החלב ויחליף המפה שאכל עליה או ינקה אותה.

אך בימינו יש המייצרים חמאה ומוסיפים לה שומן מן החי או מוצר אחר שאינו כשר ונאסרת ע"י כך.

חלב מלאכותי (חלב פרווה וכן מלבין קפה): חלב פרווה בצורה נוזלית או בצורת אבקה המשמש להלבנת קפה כתחליף לחלב והעשוי מחומרים צמחיים וכימיים, צריך השגחה והכשר מוסמך על ייצורו והשימוש בו, ואין להשתמש בו ללא סימני כשרות על האריזה, ואם אין עליו הכשר יש חשש שמכיל איסור ואין להשתמש בו אפילו למאכלי חלב. ואם הוא פרווה, כי נודע שקיים תחליף חלב המשמש להלבנת קפה והמיוצר בחו"ל עם הכשר אבל יש בו תערובת של חלב. לכן יש לבדוק לפני השימוש בכל תחליפי החלב למיניהם בנוסף לכשרותם, גם אם הם מכילים חלב שלא להיכשל ח"ו באיסור אכילת בשר וחלב.

חמאה: החמאה, ידוע שהיא נעשית רק מחלב בעליי חיים טהורים ואם ברור שהיא נקייה מתערובות זרות שיש חשש לכשרותם, לא נאסרה ע"י חז"ל אף שנעשתה ע"י לא יהודים ולא גזרו עליה חז"ל כמו הגבינה (עי' בשו"ע יו"ד סי' קט"ו סע' ג'). אך בימינו יש המייצרים חמאה ומוסיפים לה שומן מן החי או מוצר אחר שאינו כשר ונאסרת ע"י כך. ולכן יש לברר היטב לפני השימוש בחמאה ולדעת את מרכיביה וכשרותה, וכן שנעשתה בחלב כשר. ובימינו עקב הזיופים ותוספות שומן מן החי בחמאה, יש להשתמש בה רק בהכשר ובהשגחה על ייצורה.